

Letos začínáme první rok čtyřletého dějepravného cyklu. První dva roky se budeme věnovat starozákonním příběhům, další dva roky novozákonním. Starozákonní část stojí na základech, které postavila kniha *Cesta Božího lidu* a cyklus *Pozvání na cestu*. Přináší to tu výhodu, že k většině úloh máte k dispozici na webu katecheze.evangnet.cz starší variantu. Některé úlohy ale byly v novém zpracování koncipovány jinak, rozděleny, zkráceny apod. (Novozákonní úlohy budou rozvrženy rozdílným způsobem než v *Pozvání na cestu*. V prvním roce přijdou na řadu synoptická evangelia, v druhém roce to bude evangelium podle Jana, výrazně ubude Skutků apoštolských a přibudou témata z epištol.)

V přípravce nejsou obsaženy sváteční úlohy – Vánoce, Velikonce, apod. Pokud byste je potřebovali, máte na výběr několik lekcí na katechetickém webu (katecheze.evangnet.cz).

Pokud jste již používali přípravy z minulých let, snadno se zorientujete v její struktuře i letos.

Pro vaše první setkání s úlohou slouží *Název, Téma a Cíl*. Toto trojí vyjádření vám má pomoci, abyste se rychle zorientovali, o co v úloze půjde obecně, jaká je pointa (téma) a čeho konkrétního s dětmi můžete dosáhnout (cíl). Vaší pozornosti doporučuji především cíl, který pro veškerou práci může být dobrým vodítkem – více k určování cíle také v článku *Jak vyprávět*.

Oddíl *Pro učitele* je tu pro vás a pro pochopení vykládaného textu. Uváděné *biblické texty* jsou buď přímo základ vyprávění, nebo také texty doplňující. Ne vše, co se nachází ve *výkladových poznámkách* je nutné a možné předkládat dětem – často slouží poznámky k tomu, abyste jako učitelé měli dostatečné znalosti, ale pro přímou práci s dětmi je nevyužijte. Pozornost věnujte *úskalím*, občas upozorňují na různé stereotypy, které se pojí s tradičními příběhy a kterým je třeba se vyhnout. *Odkazy* vás nasměrují na jiná zpracování příběhu, literaturu k tématu, pracovní listy nebo různé další činnosti. Všechny internetové odkazy obsažené v přípravce jsou v přehledné podobě k dispozici na adrese <http://goo.gl/FWV5kz>.

Pracovní listy pro starší děti ke starším úlohám (Pozvání na cestu) je možné v tištěné podobě objednat přes katechetický web (katecheze.evangnet.cz), najdete je pod záložkou *Publikace* → *Pracovní listy* (<http://goo.gl/zFwvNz>).

Upozorňujeme, že se někdy hodí, jindy počítají s jiným cílem, než který vybral letošní autor úlohy.

Na katechetickém webu jsou k dispozici v elektronické podobě další pracovní listy (<http://katecheze.evangnet.cz/pracovni-listy>), většinou ve variantě pro mladší i starší děti. Doporučujeme následující postup, díky kterému je možné si pracovní listy stáhnout okamžitě:

1. Zřídíte si na katechetickém webu sborový účet, heslo sdělte všem učitelům vaší NŠ.
2. Předplaťte si částku (*kredit*), kterou hodláte využít (jeden list stojí 10 Kč, takže kdyby to bylo pro každou neděli a varianty pro mladší i starší, bylo by to cca 800 Kč na rok a sbor, ale využijete pravděpodobně spíš méně).
3. Pokud se učitel rozhodne list využít, přihlásí se sborovým jménem a heslem, list si stáhne, automaticky se zaplatí ze sborového kreditu.
4. List vytiskne tolikrát, kolikrát potřebuje.

Oddíl *Pro děti* obsahuje zpracování pro tři věkové kategorie – předškoláky, mladší školní a starší školní. Snažili jsme se, aby práce byla přizpůsobena charakteristikám toho kterého věku, ale ve vaší konkrétní práci záleží na tom, co je vám vlastní, co funguje, na co děti reagují. Svobodně si vybírejte, kombinujte a tvořte ze všech věkových kategorií tak, aby vám to vyhovovalo.

Pokud máte smíšenou nedělní školu s výraznými věkovými rozdíly, v oddíle pro starší školní děti často najdete úkoly, které lze řešit částečně samostatně tehdy, když se věnujete mladším dětem.

Další inspiraci najdete v *přesahu*, některé hodiny lze využít jako podklad pro bohoslužby celého sboru.

Dějepisný cyklus zve ke zdokonalení schopnosti vyprávět – přečtěte si kapitolu *Jak vyprávět*, inspiřujte se zařazenými vyprávěními, najdete si svůj styl.

Oddíl *Liturgie* obsahuje *písně*, *biblický text* k zapamatování a *modlitbu*, které můžete využít přímo při hodině.

Upozorňujeme jednak na *rituál* – příběhy jsme rozdělili na čtyři nerovnoměrné celky, které spolu tematicky souvisí (pradějiny, praotcové, exodus,

Jozue a soudci), ke každému jsme přiřadili píseň, kterou je možno zpívat (skandovat) na začátku hodiny v nedělní škole, ještě v bohoslužbách, apod. Plní funkci známého, opakujícího se, spojuje příběhy, které k sobě patří. Využijete především refrén nebo první sloku.

Varianta: Vymyslete si vlastní písně na známé melodie nové texty, nebo využijte písní z benešovského sboru a jeho táborů (viz <http://goo.gl/lyfSER>).

Za druhé vaši pozornost směřujeme k *Okénku do bohoslužeb* – snažili jsme se v něm vyjít vstříc všem, kdo se snaží propojit bohoslužbu dospělých a dětí. Nejčastěji navrhuje impulzy k rozhovoru s dětmi v bohoslužbách, které je motivují nebo nějak připravují na příběh, který uslyší v nedělní škole. Rozhovor s dětmi může vést farář/ka, ale také učitel/ka NŠ. Doporučujeme zahrnout do rozhovoru celé shromáždění, cílem je rozhovor všech, ne zkoušení znalostí.

Další otázky a možnosti práce s dětmi v bohoslužbách najdete v kapitole *Děti a bohoslužby*.

Plakát

Pro znázornování jsme letos vybrali symbol stromu. Strom roste nahoru, do výšky, ale jen díky kořenům, díky tomu, co vyrostlo „před námi“. My sami snad také budeme součástí toho stromu pro ty, kdo přijdou po nás. I my se můžeme stát tím, co nese. (Jako strom se také zakreslují rodokmeny – ty většinou nepracují se znázorněním kořenů a začínají se základní dvojicí na kmene. Naše znázornění je trochu volnější, nejde nám tolik o posloupnost, ale o vědomí našich kořenů.)

Se stromem můžete začít pracovat již v úvodních bohoslužbách nebo v úvodním setkání, kde ho začnete *zaplňovat shora*, od vrcholku koruny *pomocí fotek nebo jiných portrétů dětí*, případně dalších členů sboru. V průběhu dalších nedělí se strom bude *plnit zdola, od kořenů*. Je na vás, zda budete s dětmi vytvářet portréty biblických hrdinů, nakreslíte si zjednodušené postavičky nebo na strom připevníte (přilepíte) lístek se jménem postavy, když se poprvé objeví na scéně.

Pokud vyrobíte strom dostatečně veliký, může vás provázet celé čtyři roky. Starý zákon pak budete zaznamenávat převážně na kořeny, nový do větví, koruny.

Inspiraci (a tiskovou předlohu) pro výrobu plakátu najdete na adrese <http://goo.gl/FWV5kz>.

Varianty

- Portrét dětí může být ve tvaru listu nebo květu či plodu.
- Účast dětí se může zaznamenávat okolo jejich portrétu – vybarvovat části listu, za každou účast jeden okvětní plátek, apod.
- Strom je možno nakreslit přímo na zeď pomocí tabulové či magnetické barvy – jména či portréty postav budeme připínat pomocí magnetu nebo kreslit křídou. Existují i samolepící tabulové tapety.
- Můžeme ho také vystříhnout z tenké korkové tapety a nalepit na zeď – strom pak poslouží jako nástěnka. Podobně by se dal využít strom našitý či nakreslený na látku a zavěšený např. na smetákovou tyč, atd.